

V l á d n í n á v r h

ZÁKON

ze dne 2014,

**kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti,
ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 202/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 382/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 495/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 57/2008 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 149/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 1/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 437/2012 Sb., zákona č. 505/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 101/2014 Sb. a zákona č. 136/2014 Sb., se mění takto:

1. Za § 6 se vkládá nový § 6a, který zní:

„§ 6a

(1) K plnění úkolů v oblasti zaměstnanosti ministerstvo může zřídit státní příspěvkovou organizaci. Ministerstvo vydá zřizovací listinu této státní příspěvkové organizace. Státní příspěvková organizace vzniká dnem stanoveným ve zřizovací listině. Zřizovací listina musí dále obsahovat tyto údaje:

- a) název, sídlo a identifikační číslo osoby státní příspěvkové organizace,
- b) vymezení účelu, pro který se státní příspěvková organizace zřizuje,
- c) předmět hlavní činnosti, popřípadě jiné činnosti,
- d) označení statutárního orgánu a vymezení základní organizační struktury státní příspěvkové organizace,
- e) vymezení majetku České republiky, který ministerstvo svěřuje státní příspěvkové organizaci při jejím zřízení.

(2) Statutární orgán státní příspěvkové organizace zřízené podle odstavce 1 jmenuje a odvolává ministr práce a sociálních věcí.

(3) Ministerstvo může rozhodnout o rozdělení státní příspěvkové organizace zřízené podle odstavce 1, o jejím sloučení nebo splynutí s jinou státní příspěvkovou organizací zřízenou podle odstavce 1 nebo o jiných změnách takové státní příspěvkové organizace. Současně vydá zřizovací listinu nově vznikající státní příspěvkové organizace nebo dodatek zřizovací listiny. Státní příspěvková organizace zaniká dnem stanoveným v rozhodnutí o jejím rozdělení nebo splynutí, popřípadě dnem stanoveným v rozhodnutí o jejím sloučení, je-li právním nástupcem jiná státní příspěvková organizace.

(4) Ministerstvo může rozhodnout o zrušení státní příspěvkové organizace zřízené podle odstavce 1. Současně rozhodne o způsobu vypořádání práv a povinností vykonávaných státní příspěvkovou organizací, včetně příslušnosti hospodařit s majetkem České republiky, a zruší zřizovací listinu. Nerozhodne-li, přechází dnem zániku zrušované státní příspěvkové organizace příslušnost k hospodaření s majetkem České republiky včetně práv, s nimiž tato organizace dosud hospodařila, na ministerstvo. Současně přecházejí na Českou republiku závazky, jakož i práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, jejichž nositelem byla tato organizace, a ministerstvo se stává příslušné k plnění těchto závazků, jakož i k výkonu práv a povinností z těchto pracovněprávních vztahů.

(5) Zřízení, rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení státní příspěvkové organizace, o nichž bylo rozhodnuto podle odstavců 1 až 3, oznamuje ministerstvo v Ústředním věstníku České republiky do 30 dnů ode dne, kdy k uvedené skutečnosti došlo. Oznámení obsahuje označení zřizovatele státní příspěvkové organizace, její název, sídlo, identifikační číslo a den, měsíc a rok vzniku, rozdělení, sloučení, splynutí nebo zániku.“.

2. V § 37a odst. 6 písm. a) se číslo „12“ nahrazuje číslem „4“.

CELEX 32009L0050

3. V § 39 odst. 2 písm. d) se slova „vykonává některou z činností“ nahrazují slovy „je v právním vztahu vzniklém k výkonu některé z činností“.

4. V § 39 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) který je ke dni, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána, v postavení některé z osob uvedených v § 25 odst. 1 písm. c) až f) a s); k výši příjmu nebo odměny se přitom nepřihlíží.“.

5. V § 41 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se nové písmeno g), které včetně poznámek pod čarou č. 96 a 97 zní:

- „g) trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény⁹⁶⁾ osoby po skončení výdělečné činnosti, která zakládala její účast na nemocenském pojištění podle zvláštního právního předpisu⁹⁷⁾, pokud si tato osoba nepřivodila dočasnou pracovní neschopnost úmyslně a pokud tato dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa vznikla v době této výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zvláštního právního předpisu⁹⁷⁾.

⁹⁶⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁷⁾ Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.“

6. V § 42 odst. 2 se za slova „povinen doložit“ vkládají slova „krajské pobočce Úřadu práce“ a na konci odstavce se doplňují věty „Při podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti je uchazeč o zaměstnání povinen krajské pobočce Úřadu práce písemně oznámit, zda je v právním vztahu vzniklém k výkonu některé z činností podle § 25 odst. 3 nebo zda je v postavení některé z osob uvedených v § 25 odst. 1 písm. c) až f) a s), aniž by se přihlíželo k výši příjmu nebo odměny. Dojde-li ke vzniku právního vztahu nebo postavení podle věty druhé v průběhu poskytování podpory v nezaměstnanosti, je uchazeč o zaměstnání povinen tyto skutečnosti krajské pobočce Úřadu práce písemně oznámit nejpozději v den jejich vzniku.“
7. V § 44 odst. 3 se slova „, na jehož základě vykonává některou“ nahrazují slovy „vzniklého k výkonu některé“ a za slova „, § 25 odst. 3“ se vkládají slova „, po dobu, po níž je v postavení některé z osob uvedených v § 25 odst. 1 písm. c) až f) a s), aniž by se přihlíželo k výši příjmu nebo odměny,“.
8. V § 46 písm. b) se slova „uchazeč o zaměstnání vykonává některou“ nahrazují slovy „u uchazeče o zaměstnání trvá právní vztah vzniklý k výkonu některé“.
9. V § 46 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:
„c) po níž je uchazeč o zaměstnání v postavení některé z osob uvedených v § 25 odst. 1 písm. c) až f) a s), aniž by se přihlíželo k výši příjmu nebo odměny, a z tohoto důvodu mu nebyla vyplácena podpora v nezaměstnanosti,“.
- Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena d) a e).
10. V § 75 odst. 9 písm. j) se slova „příspěvku a“ nahrazují slovem „příspěvku,“.
11. V § 75 odst. 9 se na konci písmene k) čárka nahrazuje slovem „a“.
12. V § 78 odst. 2 písm. b) se slova „podle § 327 zákoníku práce“ nahrazují slovy „podle občanského zákoníku“.

13. V § 78 odst. 3 větě první se za slova „osobou se zdravotním postižením“ vkládají slova „podle § 67 odst. 2 písm. a) nebo b)“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řízení o podpoře v nezaměstnanosti zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 435/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Dosavadní státní příspěvková organizace Fond dalšího vzdělávání, zřízená Ministerstvem práce a sociálních věcí, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stává státní příspěvkovou organizací podle § 6a zákona č. 435/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

A) Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Definice problému

Důvodem předložení návrhu na změnu zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), je sjednotit přístup k poskytování podpory v nezaměstnanosti u uchazeče o zaměstnání, který

- vykonává činnosti na základě pracovního nebo služebního poměru a jeho měsíční výdělek nepřesáhne polovinu minimální mzdy, nebo
- vykonává činnosti na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti a jeho měsíční odměna nebo odměna připadající na 1 měsíc za období, za které přísluší, nepřesáhne polovinu minimální mzdy (dále jen „nekolidující zaměstnání“),
a u uchazeče o zaměstnání, který je
- společníkem nebo jednatelem společnosti s ručením omezeným nebo komanditistou komanditní společnosti nebo ředitelem obecně prospěšné společnosti anebo vedoucím organizační složky zahraniční právnické osoby vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován,
- členem představenstva nebo správní rady nebo statutárním ředitelem akciové společnosti vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován,
- členem dozorčí rady obchodní společnosti vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován,
- členem družstva vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k družstvu pro družstvo práci, za kterou je družstvem odměňován,
- fyzickou osobou pověřenou obchodním vedením, která tuto činnost vykonává za odměnu mimo pracovněprávní vztah (dále jen „člen obchodní společnosti nebo družstva“),
a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) z nekolidujícího zaměstnání nepřesáhne polovinu minimální mzdy.

Zatímco uchazeči o zaměstnání po dobu trvání nekolidujícího zaměstnání není poskytována podpora v nezaměstnanosti, uchazeči o zaměstnání, který vykonává funkci člena obchodní společnosti nebo družstva podpora v nezaměstnanosti poskytována je, a to bez ohledu na to, zda z této činnosti má či nemá příjem nebo odměnu. Tento postup ve svých důsledcích zakládá nerovný přístup k podpoře v nezaměstnanosti. Z výčtu funkcí vyplývá, že se v převážné většině jedná o významné funkce ve sféře podnikání. O zprostředkování zaměstnání nejčastěji žádají jednatelé společností s ručením omezeným. Ti obvykle dokládají,

že funkci jednatele vykonávají, ale za práci jednatele nepobírají žádnou odměnu. Vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání pak získají náhradní dobou důchodového pojištění a stát za ně platí zdravotního pojištění. Příklady z praxe rovněž dokládají, že v řadě případů se jedná o účelové vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, neboť po ukončení pobírání podpory v nezaměstnanosti na vlastní žádost vedení v této evidenci ukončí.

Podle dosavadní právní úpravy je rozhodnou skutečností pro posouzení nároku na podporu v nezaměstnanosti, zda uchazeč o zaměstnání v den, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána, vykonává nebo nevykonává nekolidujícího zaměstnání. Vykonává-li nekolidující zaměstnání v tento den, nárok na podporu v nezaměstnanosti mu nevzniká [§ 39 odst. 2 písm. d)]. Pokud nekolidující zaměstnání v tento den nevykonává, ale má uzavřený právní vztah za účelem vykonávání nekolidujícího zaměstnání, podpora v nezaměstnanosti se mu rozhodnutím přizná a jiným rozhodnutím se zastaví její výplata. Tato právní úprava vyvolává v praxi aplikační problémy. Uchazeč o zaměstnání pro účely vedení v evidenci uchazečů zahájení výkonu nekolidujícího zaměstnání pouze oznamuje. V řízení o podpoře v nezaměstnanosti však musí tuto rozhodnou skutečnost doložit potvrzením zaměstnavatele z důvodu předcházení neoprávněné výplatě podpory v nezaměstnanosti. Tato právní úprava ve svých důsledcích znamená nadbytečnou administrativní zátěž jak uchazečů o zaměstnání, tak i jejich zaměstnavatelů. Z tohoto důvodu je potřebné, aby se nárok i výplata podpory v nezaměstnanosti odvíjely od stejné rozhodné skutečnosti.

Právní úprava oznamovací povinnosti uchazeče o zaměstnání vztahující se k nekolidujícímu zaměstnání je pro účely podpory v nezaměstnanosti nedostatečná, neboť nepostihuje případy, kdy uchazeč o zaměstnání požádá o podporu v nezaměstnanosti později, než v den podání žádosti o zprostředkování zaměstnání. V těchto případech je nutné znovu zjišťovat skutečnosti rozhodné pro posouzení nároku na podporu v nezaměstnanosti, tedy i skutečnost, zda uchazeč o zaměstnání je či není v právním vztahu vzniklém k výkonu nekolidujícího zaměstnání. Stávající právní úprava neumožňuje předcházet vzniku přeplatků na podpoře v nezaměstnanosti a rovněž neumožňuje požadovat na uchazeči o zaměstnání vrácení přeplatku. Obdobnou oznamovací povinnost je třeba stanovit v návaznosti na navrhovanou právní úpravu členu obchodní společnosti nebo družstva.

V praxi nastávají situace, kdy fyzická osoba je po skončení zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti nadále v dočasné pracovní neschopnosti nebo onemocnění v ochranné lhůtě 7 dnů. V případě, že se jedná o dlouhodobou pracovní neschopnost, ztrácí nárok na podporu v nezaměstnanosti, protože v rozhodném období nesplní podmínku získání potřebné doby důchodového pojištění zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností, tj. získání alespoň 12 měsíců této doby v posledních 2 letech před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání. Ke zmírnění sociálních dopadů v těchto případech se navrhuje, aby doba dočasné pracovní neschopnosti a doba nařízené karantény byly považovány za náhradní dobu zaměstnání, s výjimkou případu, kdy si fyzická osoba přivodila dočasnou pracovní neschopnost úmyslně.

Fond dalšího vzdělávání je příspěvkovou organizací Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), která vznikla transformací státní příspěvkové organizace Institutu výchovy bezpečnosti práce v souladu s § 54 odst. 2 a § 5 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb. formou opatření ministra o provedení změny zřizovací listiny. Fond dalšího vzdělávání plní úkoly zadané MPSV, zejména realizuje projekty hrazené z Evropského sociálního fondu. Tyto projekty jsou převážně zaměřeny na podporu znevýhodněných nebo ohrožených osob na trhu

práce. Právní zakotvení stávající státní příspěvkové organizace je však nejednoznačné a nedostatečné. Navrhuje se proto upravit možnost zřídit, změnit a zrušit státní příspěvkovou organizaci a vymezit oblast, ve které je oprávněna vykonávat svou činnost, právním předpisem ve své působnosti, tj. zákonem o zaměstnanosti. Tato právní úprava jednak umožní jednoznačně právně zakotvit Fond dalšího vzdělávání jako státní příspěvkovou organizaci zřízenou MPSV k plnění úkolů v oblasti zaměstnanosti a dále umožní upravit potřebné řídicí vztahy mezi MPSV a Fondem dalšího vzdělávání.

V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a na základě vyhodnocování dopadů četných novel zákona o zaměstnanosti bylo zjištěno, že je třeba provést další zpřesňující a legislativně technické úpravy v zákoně o zaměstnanosti. Jedná se zejména o nahrazení zrušeného § 327 zákoníku práce v § 78 odst. 2 písm. b) zákona o zaměstnanosti odkazem na občanský zákoník, který nyní upravuje institut dohody o srážkách ze mzdy. Dále se jedná o zpřesnění kategorie osob se zdravotním postižením, na které bude poskytováno zvýšení příspěvku podle ustanovení § 78 odst. 3 zákona o zaměstnanosti.

Výše uvedené problémy nelze bez navrhované změny zákona o zaměstnanosti řešit.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Částečné zaměstnávání v souběhu s vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání je umožněno od počátku účinnosti zákona o zaměstnanosti, tj. od 1. 10. 2004. Cílem této právní úpravy bylo umožnit zachování pracovních návyků uchazeče o zaměstnání, případně jejich získání, a podpoření snahy o zvýšení příjmu vlastní prací. Částečné zaměstnávání má následný dopad i na výši poskytované dávky pomoci v hmotné nouzi. Do 31. 12. 2010 zákon o zaměstnanosti umožňoval jak uchazeči o zaměstnání, který vykonával nekolidující zaměstnání, tak i uchazeči o zaměstnání, který jako člen obchodní společnosti nebo družstva vykonával mimo pracovněprávní vztah práci pro obchodní společnost nebo družstvo za odměnu nepřesahující polovinu minimální mzdy, souběh těchto činností s poskytováním podpory v nezaměstnanosti. Od 1. 1. 2011 není tento souběh umožněn u nekolidujícího zaměstnání, a to po dobu trvání právního vztahu, na jehož základě uchazeč o zaměstnání vykonává nekolidující zaměstnání. Toto opatření bylo učiněno z důvodu zamezení účelovému jednání některých uchazečů o zaměstnání a jejich zaměstnavatelů. V praxi docházelo k případům, kdy zaměstnavatel nemohl přidělovat zaměstnancům práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby. Z tohoto důvodu se dohodl se zaměstnanci na ukončení pracovního poměru a zároveň s nimi uzavřel většinou dohodu o provedení práce na stejný druh práce s měsíční odměnou nepřesahující polovinu minimální mzdy. Tito zaměstnanci se stali uchazeči o zaměstnání, při splnění zákonných podmínek jim byla poskytována podpora v nezaměstnanosti a současně u svého zaměstnavatele vykonávali nekolidující zaměstnání. V některých případech byly uzavírány i nové pracovní smlouvy s odloženým nástupem do zaměstnání po vyčerpání podpory v nezaměstnanosti. Toto jednání zaměstnavatelů bylo kritizováno ze strany sociálních partnerů a ve svých důsledcích vedlo k únikům na daních a na sociálním a zdravotním pojištění. Souběh odměny člena obchodní společnosti nebo družstva s poskytováním podpory v nezaměstnanosti nebyl v souvislosti s výše uvedenou změnou dosud řešen. V rámci vyhodnocení dopadů zákona o zaměstnanosti v praxi bylo šetřením ad-hoc zjištěno, že členové obchodní společnosti nebo družstva tvoří cca 1 % z celkového počtu uchazečů o zaměstnání a jejich počet má stoupající tendenci.

Podle platné právní úpravy nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti ten uchazeč o zaměstnání, který ke dni, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána, vykonává nekolidující zaměstnání [§ 39 odst. 2 písm. d)]. V případě, kdy nekolidující zaměstnání vznikne v průběhu poskytování podpory v nezaměstnanosti, výplata podpory v nezaměstnanosti se uchazeči o zaměstnání zastaví po dobu trvání právního vztahu, na jehož základě vykonává nekolidující zaměstnání (§ 44 odst. 3), tj. na základě jiné rozhodné skutečnosti, než je tomu u posuzování nároku na podporu v nezaměstnanosti.

Skutečnosti rozhodné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti je uchazeč o zaměstnání povinen doložit, a to například evidenčním listem důchodového pojištění, potvrzením o zaměstnání, potvrzením o výši průměrného výdělku, dokladem o výkonu jiné výdělečné činnosti. Změny těchto skutečností je povinen písemně oznámit krajské pobočce Úřadu práce České republiky nejpozději do 8 kalendářních dnů (§ 42 odst. 2).

Fond dalšího vzdělávání je příspěvkovou organizací MPSV, která vznikla transformací státní příspěvkové organizace Institutu výchovy bezpečnosti práce. Její právní zakotvení je však nejednoznačné a nedostatečné.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

- Uchazeči o zaměstnání

Navrhovaná právní úprava poskytování podpory v nezaměstnanosti sjednotí přístup uchazečů o zaměstnání, kteří v souběhu s vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání jsou v právním vztahu vzniklém k výkonu nekolidujícího zaměstnání nebo v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva. Z hlediska rovného přístupu k podpoře v nezaměstnanosti se jedná o dopad pozitivní. Na uchazeče o zaměstnání – členy obchodní společnosti nebo družstva bude mít navrhovaná právní úprava negativní dopad, ale pokud se ocitnou v tíživé sociální situaci, mohou požádat o poskytnutí některé z dávek z nepojistných sociálních systémů. Zavedení náhradní doby zaměstnání umožní snazší přístup k podpoře v nezaměstnanosti těm uchazečům o zaměstnání, kteří byli dlouhodobě v dočasné pracovní neschopnosti.

- Úřad práce České republiky

Navrhovaná právní úprava bude mít pozitivní vliv na činnost Úřadu práce České republiky, neboť znamená sjednocení postupů a zpřesnění právní úpravy.

- Zaměstnavatelé

Zaměstnavatelům odpadne potvrzování skutečnosti, zda uchazeč o zaměstnání ke dni podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti nekolidující zaměstnání skutečně vykonával či nikoliv.

- MPSV

MPSV bude umožněno regulovat vztahy mezi jím a Fondem dalšího vzdělávání na základě právního předpisu.

1.5 Popis cílového stavu

Nárok na podporu v nezaměstnanosti i zastavení její výplaty u uchazečů o zaměstnání s nekolidujícím zaměstnáním se bude odvíjet od stejné rozhodné skutečnosti. Touto skutečností bude, zda uchazeč o zaměstnání je nebo není v právním vztahu vzniklém

k výkonu nekolidujícího zaměstnání. Rovněž u uchazeče o zaměstnání, který je v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva, se nárok na podporu v nezaměstnanosti a zastavení její výplaty bude odvíjet od stejné rozhodné skutečnosti, zda je či není v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva vykonávajícího mimo pracovněprávní vztah pro společnost nebo družstvo práci bez ohledu na příjem nebo odměnu.

Doba, po kterou má uchazeč o zaměstnání postavení člena obchodní společnosti nebo družstva a není mu z tohoto důvodu poskytována podpora v nezaměstnanosti, stejně jako doba neposkytování podpory v nezaměstnanosti po dobu trvání nekolidujícího zaměstnání, nebude započítávána do podpůrní doby, která uchazeči o zaměstnání náleží podle zákona o zaměstnanosti (§ 43 a § 46).

Uchazeč o zaměstnání bude povinen při podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti písemně osvědčit, zda je či není v právním vztahu vzniklém k výkonu nekolidujícího zaměstnání nebo v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva. Uzavře-li právní vztah k výkonu nekolidujícího zaměstnání nebo získá-li postavení člena obchodní společnosti nebo družstva, bude povinen tuto oznamovací povinnost splnit nejpozději v den vzniku právního vztahu nebo v den vzniku postavení.

Uchazeči o zaměstnání bude umožněn snazší přístup k poskytování podpory v nezaměstnanosti zavedením nové náhradní doby zaměstnání. Jedná se o dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény po skončení výdělečné činnosti, která zakládala účast na nemocenském pojištění, pokud si uchazeč o zaměstnání nepřivodil dočasnou pracovní neschopnost úmyslně. Podmínkou je, že dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa vznikla v době výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě 7 dnů.

Cílem navrhované právní úpravy je řešit nejednoznačné právní zakotvení stávající státní příspěvkové organizace Fondu dalšího vzdělávání. Fond dalšího vzdělávání vznikl transformací státní příspěvkové organizace Institutu výchovy bezpečnosti práce, a to v souladu s § 54 odst. 2 a § 5 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb. formou opatření ministra o provedení změny zřizovací listiny již existující státní příspěvkové organizace. Tato organizace v současné době realizuje 15 projektů hrazených z Evropského sociálního fondu a 1 interní projekt Národní soustava povolání, který je hrazen z prostředků MPSV s celkovým rozpočtem v hodnotě 1 921 049 278 Kč. Do 31. 5. 2014 je vyčerpáno 651 630 271 Kč. Ukončeno již bylo 5 projektů, zejména in-house zakázky od MPSV v hodnotě 36 764 357 Kč. Většina realizovaných projektů je zaměřena na podporu osob znevýhodněných nebo ohrožených na trhu práce, zejména na absolventy škol, maminky po mateřské dovolené, osoby se zdravotním postižením, osoby starší 50 let a dlouhodobě nezaměstnané osoby. Dále se některé projekty dotýkají oblasti sociální politiky a rovných příležitostí. Fond dalšího vzdělávání realizuje v oblasti dalšího profesního vzdělávání také projekty, které vedou k lepší uplatnitelnosti na trhu práce. Projekty a jejich stručná charakteristika včetně výstupů a podpořených osob jsou uvedeny v **příložené tabulce**. Navrhovaná právní úprava je tedy vyvolána i potřebou ukotvit nástroje řízení MPSV vůči jeho stávající státní příspěvkové organizaci působící v oblasti zaměstnanosti – Fondu dalšího vzdělávání. Podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, činnost státní příspěvkové organizace může být upravena obecně závazným předpisem. Možnost zřízení a zrušení státní příspěvkové organizace v zákoně o zaměstnanosti povede k vyloučení jakýchkoli pochybností o jejím postavení a o vymezení oblasti, ve které bude oprávněna vykonávat svoji činnost. V současné době se zřízení nové státní příspěvkové organizace nepředpokládá.

1.6 Zhodnocení rizika

Navrhovaná úprava řeší zajištění stejného přístupu k podpoře v nezaměstnanosti u kategorie uchazečů o zaměstnání, kterým zákon o zaměstnanosti umožňuje v souběhu s vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání pracovat, pokud jejich měsíční výdělek nebo odměna nepřesáhne polovinu minimální mzdy. Neřešení této situace by vedlo nedůvodnému zvýhodňování určité skupiny uchazečů o zaměstnání. V případě, že uchazeči o zaměstnání v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva nebude poskytována podpora v nezaměstnanosti, může svou sociální situaci řešit žádostí o poskytnutí některé z nepojistných dávek.

Zavedení nové náhradní doby zaměstnání - doby trvání dočasné pracovní neschopnosti s sebou nese riziko účelového jednání některých uchazečů o zaměstnání, kteří pro vznik nároku na podporu v nezaměstnanosti nezískají potřebnou dobu důchodového pojištění zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností.

2. Návrh variant řešení:

VARIANTA I – „nulová“

Zachování stávající právní úpravy.

VARIANTA II

Vyloučení možnosti přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti uchazeči o zaměstnání, který má postavení člena obchodní společnosti nebo družstva zajistí stejný přístup k podpoře v nezaměstnanosti s uchazečem o zaměstnání, jemuž zákon o zaměstnanosti umožňuje v souběhu s vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání vykonávat nekolidující zaměstnání. Nepřiznání i zastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti při nekolidujícím zaměstnání se bude odvíjet od stejné rozhodné skutečnosti, a to od trvání právního vztahu, který uchazeč o zaměstnání uzavřel za účelem výkonu nekolidujícího zaměstnání. U uchazeče o zaměstnání, který má postavení člena obchodní společnosti nebo družstva a vykonává mimo pracovněprávní vztah pro společnost nebo družstvo práci, bude postupováno obdobně. Po dobu tohoto postavení mu nebude poskytována podpora v nezaměstnanosti bez ohledu na výši příjmu nebo odměny.

Uchazeč o zaměstnání bude pro účely poskytování podpory v nezaměstnanosti písemně oznamovat pouze vznik právního vztahu vzniklého k výkonu nekolidujícího zaměstnání, vznik postavení člena obchodní společnosti nebo družstva a skončení těchto vztahů.

Zavedení doby trvání dočasné pracovní neschopnosti a doby nařízené karantény jako náhradní doby zaměstnání umožní uchazeči o zaměstnání snazší přístup k podpoře v nezaměstnanosti.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

VARIANTA I – „nulová“

Při zachování stávající právní úpravy bude u poskytování podpory v nezaměstnanosti nadále zachován různý přístup k uchazečům o zaměstnání, kterým zákon o zaměstnanosti umožňuje v souběhu s vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání výkon činnosti, za kterou jsou odměňováni, a jejich měsíční výdělek nebo odměna nepřesáhne polovinu minimální mzdy.

Posuzování nároku na podporu v nezaměstnanosti a neposkytování podpory v nezaměstnanosti při nekolidujícím zaměstnání bude nadále vázáno na existenci odlišných rozhodných skutečností (výkon činnosti x trvání právního vztahu, na jehož základě uchazeč o zaměstnání nekolidující zaměstnání vykonává), což způsobuje problémy při aplikaci v praxi.

VARIANTA II

Neposkytování podpory v nezaměstnanosti uchazeči o zaměstnání, který má postavení člena obchodní společnosti nebo družstva, umožní stejný přístup k podpoře v nezaměstnanosti u kategorie uchazečů o zaměstnání, kterým zákon o zaměstnanosti umožňuje v souběhu s vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání výkon nekolidujícího zaměstnání.

V této souvislosti lze předpokládat úsporu na výdajové straně státního rozpočtu spojenou s neposkytováním podpory v nezaměstnanosti uchazeči o zaměstnání, který je členem obchodní společnosti nebo družstva. Počet uchazečů o zaměstnání, kteří mají postavení člena obchodní společnosti nebo družstva a zároveň pobírají podporu v nezaměstnanosti, není v současné době statisticky sledován. Šetření ad-hoc nelze pro vysokou administrativní náročnost provést na takovém vzorku uchazečů o zaměstnání, který by měl vypovídající hodnotu. Z tohoto důvodu nelze úsporu konkrétně vyčíslit. Neposkytování podpory v nezaměstnanosti této kategorii uchazečů o zaměstnání může mít dopady na státní rozpočet v podobě zvýšení výdajů na nepojistné sociální dávky. Na základě kvalifikovaného odhadu provedeného k 30. 6. 2014 lze uvést, že členové obchodní společnosti nebo družstva tvoří přibližně 1 % z celkového počtu uchazečů o zaměstnání, tj. cca 5 370. Pouze část z nich pobírá podporu v nezaměstnanosti. I v případě, že by všichni tito uchazeči o zaměstnání pobírali sociální dávky, lze konstatovat, že případné navýšení těchto výdajů bude malého rozsahu.

Při této variantě by nedošlo ke zvýšení administrativní zátěže zaměstnavatelů a k navýšení administrativní činnosti Úřadu práce České republiky. Plnění oznamovací povinnosti by bylo kontrolovatelné.

Uznání doby trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény po skončení výdělečné činnosti jako náhradní doby zaměstnání umožní splnění podmínky získání potřebné doby důchodového pojištění v průměru cca 30 uchazečům o zaměstnání v rámci jedné krajské pobočky Úřadu práce ČR v průběhu kalendářního roku. Nárůst výdajů spojených s poskytováním podpory v nezaměstnanosti je uveden v bodě 7.1.

Na základě výše uvedeného je vhodnější varianta II.

4. Implementace doporučené varianty a vynucování

Za provádění navrhované úpravy bude odpovědný Úřad práce České republiky.

5. Přezkum účinnosti regulace

Dopad nové právní úpravy bude průběžně vyhodnocován. Přezkum účinnosti bude realizován formou hodnocení ex post na konci roku 2015. Předpokládá se dopracování agendového

informačního systému, do kterého by byly zadávány informace potřebné k vyhodnocení dosud nesledovaných ukazatelů.

6. Konzultace

Navrhované změny byly vynuceny problémy v aplikační praxi a byly konzultovány s Úřadem práce České republiky.

7. Dopady navrhované úpravy

7.1 Na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Lze předpokládat úsporu na výdajové straně státního rozpočtu spojenou s neposkytováním podpory v nezaměstnanosti uchazeči o zaměstnání, který je v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva a mimo pracovněprávní vztah vykonává pro společnost nebo družstvo práci. Na základě kvalifikovaného odhadu provedeného k 30. 6. 2014 lze uvést, že členové obchodní společnosti nebo družstva tvoří přibližně 1 % z celkového počtu uchazečů o zaměstnání, tj. cca 5 370. Pouze část z nich pobírá podporu v nezaměstnanosti. I v případě, že by všichni tito uchazeči o zaměstnání pobírali sociální dávky, lze konstatovat, že případné navýšení těchto výdajů bude malého rozsahu. Dopady na výdajové straně státního rozpočtu spojené s poskytováním nepojistných sociálních dávek nelze nyní přesně stanovit.

Finanční dopady zavedení nové náhradní doby zaměstnání:

Kvalifikovaným odhadem provedeným k 30. 6. 2014 bylo zjištěno, že zavedení náhradní doby zaměstnání by umožnilo splnit podmínku získání potřebné doby důchodového pojištění v průměru cca 420 uchazečům o zaměstnání v období 1 roku.

1. V případě stanovení výše podpory v nezaměstnanosti z průměrné mzdy v národním hospodářství lze předpokládat nárůst výdajů na podporu v nezaměstnanosti o 7 812 000 Kč.

Výpočet:

Počet uchazečů o zaměstnání: 420

Průměrná délka poskytování podpory v nezaměstnanosti: 6 měsíců.

Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti: 3 100 Kč

Jedná se o případy, kdy uchazeč o zaměstnání splní podmínku získání doby důchodového pojištění započtením náhradní doby zaměstnání a tato je posuzována jako poslední zaměstnání.

2. V případě stanovení výše podpory v nezaměstnanosti z průměrného měsíčního čistého výdělku získaného v posledním ukončeném zaměstnání lze předpokládat nárůst výdajů na podporu v nezaměstnanosti o 15 984 360 Kč.

Výpočet:

Počet uchazečů o zaměstnání: 420

Průměrná délka poskytování podpory v nezaměstnanosti: 6 měsíců.

Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti: 6 343 Kč

Pokud jde o financování Fondu dalšího vzdělávání, lze případný dopad na státní rozpočet očekávat ve výši povinné části spolufinancování z národních prostředků. Na základě

dosavadních zkušeností s hospodařením státní příspěvkové organizace Fondu dalšího vzdělávání lze uvést, že z rozpočtu MPSV je k prostředkům národního podílu na spolufinancování projektů Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, každý rok schvalován neinvestiční příspěvek státní příspěvkové organizace na provozní výdaje. V roce 2011, tedy v roce vzniku Fondu dalšího vzdělávání změnou zřizovací listiny původní státní příspěvkové organizace Institutu výchovy a bezpečnosti práce (červen 2011), byl neinvestiční příspěvek pro obě státní příspěvkové organizace ve výši 7 137 000 Kč. V roce 2012 byl Fondu dalšího vzdělávání poskytnut neinvestiční příspěvek ve výši 6 830 000 Kč a v roce 2013 ve výši 15 000 000 Kč. Pro rok 2014 byl pro Fond dalšího vzdělávání v rozpočtu schválen neinvestiční příspěvek ve výši 10 000 000 Kč. Fond dalšího vzdělávání obdržel na rok 2014 rovněž od svého zřizovatele, tedy MPSV, na administraci „Národní soustavy povolání“ částku ve výši 12 900 000 Kč. Tato agenda je v gesci MPSV, přičemž Fond dalšího vzdělávání byl pověřen její správou a tvorbou nových jednotek povolání. O výše uvedenou částku byl navýšen neinvestiční příspěvek na provoz, částka je však vázána na administraci Národní soustavy povolání a její skutečné proplacení se odvíjí od schváleného plánu prací. Fond dalšího vzdělávání může uplatnit pouze takovou výši nákladů, která bude dokladována odvedenými pracemi na Národní soustavě povolání. Financování Fondu dalšího vzdělávání je a bude kryto v rámci rozpočtové kapitoly MPSV.

7.2 Na mezinárodní konkurenceschopnost České republiky

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na mezinárodní konkurenceschopnost České republiky.

7.3 Na podnikatelské prostředí

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na podnikatelské prostředí.

7.4 Na územní samosprávné celky

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na územní samosprávné celky.

7.5 Sociální dopady

Případný sociální dopad na člena obchodní společnosti nebo družstva lze řešit prostřednictvím nepojistných sociálních dávek, např. dávek pomoci v hmotné nouzi. Pozitivní sociální dopady lze předpokládat u uchazečů o zaměstnání, kteří za pomoci nové náhradní doby zaměstnání splní podmínku potřebné doby důchodového pojištění pro vznik nároku na podporu v nezaměstnanosti.

7.6 Na spotřebitele

Navrhovaná úprava nebude mít za následek žádné dopady na spotřebitele.

7.7 Na životní prostředí

Navrhovaná úprava nebude mít za následek žádné dopady na životní prostředí.

7.8 Ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná úprava nebude mít dopad ve vztahu k zákazu diskriminace.

7.9 Na ochranu soukromí a osobních údajů

Navrhovaná změna v § 42 zákona o zaměstnanosti ukládá uchazeči o zaměstnání povinnost písemně oznámit krajské pobočce Úřadu práce České republiky při podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti, zda je v právním vztahu vzniklém k výkonu tzv. nekolidujícího zaměstnání a zda je v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k obchodní společnosti nebo k družstvu pro tuto společnost nebo

družstvo práci. Tato změna nerozšiřuje rozsah a okruh zpracovávaných údajů. Údaj, že uchazeč o zaměstnání je v právním vztahu vzniklém k výkonu tzv. nekolidujícího zaměstnání nebo členem obchodní společnosti nebo družstva vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k obchodní společnosti nebo k družstvu pro tuto společnost nebo družstvo práci, za kterou je odměňován a údaj o výši jeho měsíční odměny přesahující polovinu minimální mzdy, jsou skutečnostmi rozhodnými pro zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání. Uchazeč o zaměstnání již při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání osvědčuje, zda je nebo není v pracovněprávním vztahu nebo v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva. Na základě této informace je poučen, že pokud jeho měsíční odměna přesáhne polovinu minimální mzdy, nemůže být zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání. Nastane-li tato skutečnost při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání, je vydáváno správní rozhodnutí o nezařazení do evidence uchazečů o zaměstnání. Jestliže je tato skutečnost zjištěna v průběhu vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, uchazeči o zaměstnání je vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání ukončeno, nebo nesplní-li ve lhůtě stanovené zákonem o zaměstnanosti oznamovací povinnost, je z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřazen. Ukončení vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání i rozhodnutí o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání se zpracovává v informačním systému na základě zadání výše uvedených rozhodných skutečností. O podporu v nezaměstnanosti uchazeč o zaměstnání rovněž musí požádat, a to samostatnou žádostí. Tato žádost nemusí být podána současně s žádostí o zprostředkování zaměstnání, ale kdykoliv v průběhu vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Z tohoto důvodu je nutné pro posouzení vzniku nároku na podporu v nezaměstnanosti znovu zjišťovat, zda uchazeč o zaměstnání je v právním vztahu vzniklém k výkonu tzv. nekolidujícího zaměstnání nebo členem obchodní společnosti nebo družstva vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k obchodní společnosti nebo k družstvu pro tuto společnost nebo družstvo práci, resp. zda od podání žádosti o zprostředkování zaměstnání nedošlo ke změně těchto údajů. V případě, že tyto údaje nejsou zpracovány v rámci žádosti o zprostředkování zaměstnání, musí být pro účely zjištění nároku na podporu v nezaměstnanosti nebo nároku na její poskytování zpracovány v rámci žádosti o podporu v nezaměstnanosti.

7.10 Na korupční rizika

Navrhovaná úprava nebude mít negativní dopady ve vztahu ke korupčním rizikům.

7. 11 Na výkon státní statistické služby

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na výkon státní statistické služby.

B) Zhodnocení souladu návrhu zákona s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh je v souladu s ústavním zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dále zejména s čl. 2 a čl. 4 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje jako ústavní zákon Listina základních práv a svobod (Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 - č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky). Vládní návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a není v rozporu s nálezem Ústavního soudu České republiky.

C) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, slučitelnost s právními akty EU

Na navrhovanou právní úpravu se mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, nevztahují. Návrhu zákona se dotýká směrnice Rady 2009/50/ES ze dne 25. května 2009

o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci. Podle článku 8 odst. 5 této směrnice členské státy mohou zamítnout žádost o modrou kartu EU, pokud byly na zaměstnavatele v souladu s vnitrostátními právními předpisy uvaleny sankce za řádně nehlášenou nebo nelegální zaměstnávání. Zkrácení období pro nezařazení volného pracovního místa do centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty nebo modré karty a vyřazení volného pracovního místa z těchto evidencí z 12 měsíců na 4 měsíce není v rozporu s právem Evropské unie. Z hlediska principů rovnosti mužů a žen je návrh novely zákona neutrální (návrh respektuje směrnici Rady 79/7/EHS a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání) a vztahuje se stejně na obě pohlaví.

D) Členění zákona

Předkládaný návrh novely zákona je členěn do 3 článků. Článek I obsahuje návrh změny zákona o zaměstnanosti, článek II přechodná ustanovení a článek III se týká účinnosti nové právní úpravy.

II. Zvláštní část

K čl. I - Změna zákona o zaměstnanosti

K bodu 1

Návrh nové úpravy je vyvolán rostoucí potřebou flexibilně reagovat na aktuální situaci na trhu práce, zejména v oblasti dalšího vzdělávání, a umožňuje Ministerstvu práce a sociálních věcí zřídit státní příspěvkovou organizaci k plnění úkolů v oblasti zaměstnanosti, a to např. při zajišťování dalšího vzdělávání. Důvodem je i realizace projektů zaměřených na vzdělávání různých cílových skupin na trhu práce (uchazeči o zaměstnání, zájemci o zaměstnání, zaměstnanci atp.) v Operačním programu Lidské zdroje a zaměstnanost, resp. plánovaná realizace projektů v budoucím Operačním programu Zaměstnanost (viz příloha k důvodové zprávě). Možnost zřídit, změnit nebo zrušit státní příspěvkovou organizaci umožněnou výše uvedeným zákonem povede k vyloučení jakýchkoli pochybností o postavení této státní příspěvkové organizace a vymezí oblast, ve které bude oprávněna vykonávat svoji činnost. Obdobným způsobem jsou upraveny např. příspěvkové organizace – ústavy sociální péče v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 2

Na základě připomínky sociálních partnerů se navrhuje zkrátit dobu, po kterou nebudou do centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty nebo do centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli modré karty zařazována nebo z těchto evidencí budou vyřazována volná pracovní místa u zaměstnavatele, kterému byla pravomocně uložena pokuta za umožnění výkonu nelegální práce, a to z 12 měsíců na 4 měsíce.

K bodům 3 a 4

Z důvodu sjednocení přístupu k poskytování podpory v nezaměstnanosti u uchazečů o zaměstnání, kterým zákon o zaměstnanosti umožňuje v souběhu s vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání výkon činnosti za mzdu, plat nebo odměnu nepřesahující polovinu minimální mzdy a sjednocení rozhodné skutečnosti pro účely nepřiznání podpory v nezaměstnanosti a zastavení její výplaty na dobu trvání právního vztahu vzniklého k výkonu nekolidujícího zaměstnání uchazečů o zaměstnání uvedených v § 25 odst. 3 a u uchazečů o zaměstnání v postavení osoby uvedené v § 25 odst. 1 písm. c) až f) a s) se v § 39 odst. 2 písm. d), který upravuje překážky pro vznik nároku na podporu v nezaměstnanosti, nově provádí legislativní zpřesnění, aby bylo nepochybné, že překážkou vzniku nároku na podporu v nezaměstnanosti ve smyslu § 39 odst. 2 písm. d) bude nově rozhodný nikoli výkon činnosti, která je nekolidujícím zaměstnáním podle § 25 odst. 3, nýbrž již samotná existence právního vztahu vzniklého k výkonu některé z činností uvedených v § 25 odst. 3. Současně se pro druhou uvedenou kategorii uchazečů o zaměstnání doplňuje úprava do nového ustanovení § 39 odst. 2 písm. e); nadále u těchto uchazečů o zaměstnání nebude umožněn souběh příjmu z jejich výdělečné činnosti a podpory v nezaměstnanosti.

K bodu 5

Uchazeči o zaměstnání bude umožněn snazší přístup k poskytování podpory v nezaměstnanosti zavedením nové náhradní doby zaměstnání. Jedná se o dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény po skončení výdělečné činnosti, která zakládala účast na nemocenském pojištění, pokud si uchazeč o zaměstnání nepřivodil dočasnou pracovní neschopnost úmyslně. Podmínkou je, že dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa vznikla v době výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě 7 dnů.

K bodu 6

V § 42 odst. 2 se pro účely sjednocení rozhodných skutečností a přístupu k uchazečům o zaměstnání vedených v evidenci uchazečů o zaměstnání nově stanoví vznik oznamovací povinnosti uchazeče o zaměstnání v den podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti resp. nejpozději v den vzniku právního vztahu vzniklého k výkonu některé z činností podle § 25 odst. 3 nebo v den, od něhož uchazeč o zaměstnání vstoupí do postavení osoby uvedené v § 25 odst. 1 písm. c) až f) a s). Povinnost uchazeče o zaměstnání oznámit změny rozhodných skutečností nejpozději do 8 kalendářních dnů zůstává zachována.

K bodu 7

V § 44 odst. 3 stanovícím případy, které po dobu vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání brání poskytování podpory v nezaměstnanosti, se pro účely odstranění rozdílného přístupu a sjednocení rozhodných skutečností nově stanoví, že podpora v nezaměstnanosti se neposkytuje po dobu trvání právního vztahu vzniklého k výkonu některé z činností podle § 25 odst. 3 a dále rovněž po dobu, po níž je uchazeč o zaměstnání v postavení osoby uvedené v § 25 odst. 1 písm. c) až f) a s), a to bez ohledu na výši příjmu nebo odměny. Důvodem je sjednocení přístupu k poskytování podpory v nezaměstnanosti u uchazečů o zaměstnání, kterým zákon o zaměstnanosti umožňuje v souběhu s vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání výkon činnosti za mzdu, plat nebo odměnu nepřesahující polovinu minimální mzdy a sjednocení rozhodné skutečnosti pro účely nepřiznání podpory v nezaměstnanosti a zastavení její výplaty na dobu trvání právního vztahu vzniklého k výkonu nekolidujícího

zaměstnání uchazečů u zaměstnání uvedených v § 25 odst. 3 a u uchazečů o zaměstnání v postavení osoby uvedené v § 25 odst. 1 písm. c) až f) a s).

K bodům 8 a 9

V souvislosti s úpravami podle bodů 1 až 3 se náležitě upravuje ustanovení § 46 obsahující výčet dob, které se nezapočítávají do podpůrní doby pro výplatu podpory v nezaměstnanosti.

K bodům 10 a 11

Jedná se o odstranění některých legislativně technických nepřesností.

K bodu 12

Jedná se o legislativně technickou změnu reagující na přijetí zákona č. 303/2013 Sb. měnícího některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva, jímž mj. došlo ke zrušení § 327 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, upravujícího institut dohody o srážkách ze mzdy, která je nově upravena v § 2045 až 2047 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

K bodu 13

Jedná se o odstranění legislativní nepřesnosti. Na základě předchozí novely zákona o zaměstnanosti se v § 78 odst. 3 stanoví, že zaměstnavatel může uplatnit nárok na zvýšení příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněných pracovních místech o částku odpovídající dalším nákladům vynaloženým zaměstnavatelem na zaměstnávání osob se zdravotním postižením, nejvýše však o 2 000 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením, a nejvýše o 1 000 Kč měsíčně, jde-li o osobu zdravotně znevýhodněnou. Vzhledem k tomu, že i osoba zdravotně znevýhodněná je podle ustanovení § 67 odst. 2 osobou se zdravotním postižením, je potřebné znění § 78 odst. 3 z důvodu jeho srozumitelnosti a jednotné aplikace v praxi upřesnit. Upřesnění spočívá v tom, že zvýšení příspěvku nejvýše o 2000 Kč měsíčně může zaměstnavatel uplatnit pouze na ty zaměstnance, kteří jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány osobou invalidní ve třetím stupni nebo osobou invalidní v prvním nebo druhém stupni. Zvýšení příspěvku nejvýše o 1 000 Kč měsíčně, jde-li o zaměstnance, který je osobou zdravotně znevýhodněnou, zůstává zachováno.

K čl. II - Přejídná ustanovení

1. S ohledem na právní jistotu účastníků se navrhuje stanovit, že řízení o podpoře v nezaměstnanosti, která nebyla pravomocně ukončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 435/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. S ohledem na nutnost právního zakotvení dosavadní státní příspěvkové organizace Fondu dalšího vzdělávání se navrhuje stanovit, že dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se Fond dalšího vzdělávání stává státní příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem práce a sociálních věcí podle § 6a tohoto zákona.

K čl. III – Účinnost

Účinnost se navrhuje od 1. 1. 2015, a to v souladu se schváleným Plánem legislativních prací vlády na zbývající část roku 2014.

V Praze dne 3. září 2014

předseda vlády

Mgr. Bohuslav Sobotka v. r.

ministerně práce a sociálních věcí

Mgr. Michaela Marksová v. r.